

GeenPeil: burgerschrik laat tanden weer eens zien

Referendum

GeenStijl voerde succesvol actie voor een referendum. Om de democratie te testen, en om zijn relevantie weer eens te tonen.

Door onze redacteur **Kim Bos**

AMSTERDAM. Het 'Leger des Peils' heeft geschiedenis geschreven. De actievoerders van GeenPeil hebben ruim anderhalf keer meer handtekening opgehaald dan de 300.000 stemmen die nodig zijn om een raadgevend referendum af te dwingen. De teller stond gisteravond bij het sluiten van de inzameling op ruim 450.000. Dus GeenStijl, de luidrustigste aanjager van GeenPeil, viert feest.

Sinds 1 juli is het in Nederland mogelijk om een raadgevend referendum aan te vragen. De website wil een referendum over het associatieverdrag tussen Oekraïne en de EU en gebruikte de nieuwe regels om dat af te dwingen.

Wekenlang bedreef GeenStijl een effectief staaltje actiejournalistiek, met tv-maker Jan Roos als projectleider. Grote broer *De Telegraaf* drukte een paginagrote advertentie af en GeenPeil reed met een busje door het land. „GeenStijl zal nooit wegstijgen als er een mogelijkheid is om invloed uit te oefenen”, zegt Jan Roos. „Het is de taak van de journalistiek om je bezig te houden met de macht en iets in beweging te brengen.”

Wij van WC-eend

Het was alweer even geleden dat GeenStijl zich zó invloedrijk heeft getoond. Het leek er juist op dat het blog zijn rol als rechtse burgerschrik aan het verliezen was. GeenStijl draait verlies. Uitgeverij TMG voegt het blog, met andere niet goed lopende digitale titels, samen in de aparte TMG Digital B.V.; een mogelijke inperking van de autonomie.

Het online opinieblad stond ooit bekend om zijn effectieve acties. Geen-

Jan Roos, campagneleider van GeenPeil, vrijdag op het Binnenhof.

FOTO ANP

Stijl riep 'reaguurders' in 2007 bijvoorbeeld op tot het kiezen van 'Wij van Wc-eend adviseren Wc-eend' als beste reclameslogan. In 2009 richtte GeenStijl P3 op, een muziekgroepje dat tv-zender PowNed moest promoten. De single kwam op nummer 1 in de Top 100. Daarmee toonde het blog de verminderde relevantie van hitlijsten aan.

En GeenStijl heeft in haar bestaan - sinds 2003 - al vaker politici over het randje geduwd. Het bekendste voorbeeld is minister Vogelaar. Rutger Casticum interviewde haar in 2008 over de spindokter die ze zou hebben. Zij weigerde iets te zeggen en trad mede hierdoor af.

Natuurlijk, GeenStijl vindt Oekraïne 'een vervelend land', maar toch lijkt het associatieverdrag tussen Oekraïne

en de Europese Unie niet het voornaamste doelwit. Het echte doel van GeenStijl, zoals wel vaker: het uitdagen van de politiek. Hoe serieus zijn de politici met dit nieuwe democratische middel?

Roos noemt het raadgevende referendum „een wassen neus”. „Eigenlijk is het volstrekt onhaalbaar. 300.000 mensen zouden briefjes op de post moeten doen. Er zijn geen 300.000 mensen te vinden die weten wat een postzegel is.” Wat GeenStijl begint is volgens Roos een democratische revolutie, maar misschien nog wel meer een mediarevolutie. „Het laat zien wat je met internet kunt doen. Met „dode bomen” (GeenStijls voor 'kranten') had je dit volgens Roos nooit voor elkaar gekregen.

REFERENDUM

En nu?

Als de handtekeningen geteld en gecontroleerd zijn, komt er in het voorjaar van 2016 een referendum over het associatieverdrag tussen Oekraïne en de Europese Unie. De uitslag is geldig bij een opkomstpercentage boven de 30 procent.

Geert Wilders gaat campagne voeren om 'nee' te stemmen.

De consequenties van een 'nee' zijn nog niet duidelijk: het kabinet hoeft de uitslag van een raadgevend referendum niet te volgen.